

подоланню, але й забезпечить досягнення макрофінансової стабільності в країні загалом.

Список літератури:

1. Банківська система 2015: виклики та перспективи / Інформаційно-аналітичні матеріали. – Національний банк України. – 2015. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=14741673>.
2. Національний банк України / Офіційне інтернет-представництво. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.
3. Мірошніченко Г.О. Напрями розвитку механізму стабілізації банківської системи в умовах невизначеності // Г.О. Мірошніченко / Актуальні проблеми економіки . – №9 (147). – 2013. – С. 182 – 190.
4. Про шляхи стабілізації банківської системи України / Доповідь Голови Національного банку України. – Національний банк України. – 2015. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=14727055>.

Тетяна ГУСАК

*студентка факультету економіки і управління
Хмельницький національний університет*

Науковий керівник:

к.е.н., доцент Кошонько О.В.

МІНІМІЗАЦІЯ КРЕДИТНИХ РИЗИКІВ У БАНКІВСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Запорукою ефективного функціонування та сталого розвитку економіки будь-якої країни або регіонального об'єднання є її стабільна та надійна банківська система. Головне завдання банківської системи полягає в підтримці економічного зростання шляхом підкріплення економіки кредитними ресурсами, переміщення грошових ресурсів до тих секторів, в яких відчувається їх нестача. Саме такі завдання у сьогоденні вирішує й банківська система України в умовах стратегічного орієнтування країни на приєднання до європейських структур.

Банківська діяльність за своєю природою передбачає виникнення системи ризиків, види яких збільшуються в міру ускладнення банківських продуктів. Ризики – це основа банківської справи. Оскільки, банківські установи мають успіх тільки тоді, коли прийняті ризики розумні, контролюються і знаходяться в межах їх фінансових можливостей і компетенції. Активи банку, в основному кредити, повинні бути досить ліквідні для того, щоб покрити відтік коштів, витрати та збитки, а також при цьому забезпечити прийнятний розмір прибутку. Досягнення цих цілей лежить в основі політики банку з прийняття ризиків та управління ними.

Кредитний ризик – це невизначеність щодо повного та своєчасного виконання позичальником своїх зобов'язань згідно з умовами кредитної угоди, тобто неповернення (повністю або частково) основної суми боргу і процентів по ньому у встановленні договором строки [2, с.57]. Ризик виражається ймовірністю отримання таких небажаних результатів, як втрата прибутку і виникнення збитків внаслідок неплатежів по виданих кредитах, скорочення ресурсної бази, здійснення виплат по позабалансовим операціям і т.д. Але в той же час чим нижче рівень ризику, тим нижче і ймовірність отримати високий прибуток [3, с.15].

До ризику схильні практично всі види банківських операцій. Існують загальні причини виникнення банківських ризиків і тенденції зміни їх рівня. Разом з тим, аналізуючи ризики комерційних банків України на сучасному етапі, треба враховувати: кризовий стан економіки сучасного періоду, що виражається не тільки падінням виробництва, фінансовою нестійкістю багатьох організацій, але і порушенням низки

господарських зв'язків; нестійкість політичного становища; незавершеність формування банківської системи; відсутність і недосконалість деяких основних законодавчих актів, невідповідність між правовою базою і реально існуючою ситуацією.

Управління ризиками в банках - складна проблема, це багато-ступінчастий процес ідентифікації, оцінки (вимірювання) і контролю за ризиками. Управління ризиками при здійсненні комерційних операцій банків набуває все більшого значення. Управління кредитним ризиком (його мінімізація) здійснюється за допомогою таких заходів: нормування кредитів; диверсифікації портфеля позичок банку; контролю за використанням кредиту та оперативності при стягненні боргу; страхування кредитних операцій; достатнього та якісного забезпечення наданих кредитів; аналізу кредитоспроможності позичальника [1].

Для оцінки рівня ризику за кредитними операціями та ризику ліквідності найбільш доречним виступає обчислення рейтингу. Методика рейтингової оцінки кредитного ризику та ризику ліквідності повинна включати наступні етапи: розрахунок допоміжних (абсолютних) показників на основі фінансової звітності аналізованого об'єкта або даних по аналізованій операції; розрахунок оціночних показників; визначення оціночного балу показника за шкалою значень; визначення остаточного рейтингу.

Отже, теоретично для оцінки кожного окремого кредитного ризику має бути застосована спеціально створена для цього методика, яка б давала змогу врахувати всі особливості конкретного позичальника. Звичайно, на практиці реалізувати такий підхід досить складно і не завжди доречно.

Крім того, певні характеристики позичальника, наприклад, його моральні якості або репутація, які визначають наміри щодо повернення кредиту, не можуть бути виміряні кількісно. Тому в процесі аналізу застосовують певні формалізовані процедури та методики, які дають змогу оцінити основні параметри платоспроможності позичальника, абстрагуючись від другорядних. Хоча інколи саме другорядні з погляду кредитора чинники, на які він своєчасно не звернув увагу, стають причиною підвищення кредитного ризику.

Надійність банківських установ є особливо важливою для нашої країни. Банківська система України ще має накопичити власний досвід обмеження дії чинників, які можуть спричинити порушення її внутрішньої стабільності. Отже, адаптація методів та моделей управління банківськими ризиками може розглядатися як одна із засад для створення власних, вітчизняних підходів щодо забезпечення довгострокової надійності як комерційних банків України, так і банківської системи країни в цілому.

Обрані банком методи мають максимально врахувати ці особливості і втілювати диференційований підхід до оцінки кредитного ризику, адже показники, за якими оцінюється діяльність одних позичальників, можуть бути зовсім неприйнятними для інших. Водночас мінімальний рівень уніфікації методики аналізу кредитного ризику необхідний, адже це допомагає банкам розробити власну систему підтримки управлінських рішень щодо надання позичок і забезпечує заданий рівень якості кредитного портфеля банку.

Список література:

1. Антонюк Г.Я. Управління кредитним ризиком в банківській діяльності / Г. Я. Антонюк // Наукові записки. – 2006. – № 15.
2. Балабанов И.Т. Банковское дело. Санкт-Петербург: Питер. – 2001. - 304с.
3. Васюренко О. В., Волохата К. О. Економічний аналіз діяльності комерційних банків. - К.: Знання, 2007. - 463 с.